

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Молчанової Любові Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 192, частини другої статті 524, частин другої, третьої статті 533 Цивільного кодексу України, Декрету Кабінету Міністрів України „Про систему валютного регулювання і валютного контролю“, постанов Верховного Суду

К и ї в
5 липня 2023 року
№ 111-2(I)/2023

Справа № 3-107/2023(200/23)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого,
Петришина Олександра Віталійовича,
Совгирі Ольги Володимирівни – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Молчанової Любові Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 192, частини другої статті 524, частин другої, третьої статті 533 Цивільного кодексу України, Декрету Кабінету Міністрів України „Про систему валютного регулювання і валютного контролю“ від 19 лютого 1993 року № 15–93 (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 17, ст.184) зі змінами, постанов Верховного Суду.

Заслухавши суддю-доповідача Совгирю О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Молчанова Л.І. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 99 Конституції України (конституційність) частину другу статті 192, частину другу статті 524, частини другу, третю статті 533 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс), Декрет Кабінету Міністрів України „Про систему валютного регулювання і валютного контролю“ від 19 лютого 1993 року № 15–93 зі змінами (далі – Декрет), а також на відповідність Конституції України (конституційність) постанови Верховного Суду.

Згідно з оспорюваними положеннями Кодексу „іноземна валюта може використовуватися в Україні у випадках і в порядку, встановлених законом“ (частина друга статті 192); „сторони можуть визначити грошовий еквівалент зобов’язання в іноземній валюті“ (частина друга статті 524); „якщо у зобов’язанні визначено грошовий еквівалент в іноземній валюті, сума, що підлягає сплаті у гривнях, визначається за офіційним курсом відповідної валюти на день платежу, якщо інший порядок її визначення не встановлений договором або законом чи іншим нормативно-правовим актом“; „використання іноземної валюти, а також платіжних документів в іноземній валюті при здійсненні розрахунків на території України за зобов’язаннями допускається у випадках, порядку та на умовах, встановлених законом“ (частини друга, третя статті 533).

Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Молчанова Л.І. та Відкрите акціонерне товариство „Універсал Банк“ (далі – Банк) у 2007 році уклали кредитний договір, за яким Банк надав Молчановій Л.І. кошти у швейцарських франках для придбання нерухомості. Молчанова Л.І. у березні 2021 року звернулася до суду з позовом до Публічного акціонерного товариства „Універсал Банк“, яке є правонаступником Банку, про

визнання недійсними кредитного договору та договору іпотеки, стягнення матеріальної та моральної шкоди.

Оболонський районний суд міста Києва рішенням від 21 січня 2022 року, яке Київський апеляційний суд постановою від 26 липня 2022 року залишив без змін, позовні вимоги Молчанової Л.І. залишив без задоволення. Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду постановою від 13 грудня 2022 року залишив без задоволення касаційну скаргу Молчанової Л.І.

Молчанова Л.І. стверджує, що внаслідок застосування судами оспорюваних положень Кодексу, Декрету порушено її конституційні права і свободи, гарантовані частиною четвертою статті 42, статтею 47 Конституції України.

2. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3. Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт б частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо: вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду

судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду); із дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців (частина перша статті 77); якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (частина третя статті 77).

Остаточним судовим рішенням у справі Молчанової Л.І. є постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 13 грудня 2022 року, яка набрала законної сили в момент її прийняття. Молчанова Л.І. подала конституційну скаргу 16 червня 2023 року, тобто з порушенням тримісячного строку звернення до Конституційного Суду України, встановленого пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, а клопотання про поновлення пропущеного строку не висловила.

Зі змісту постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 13 грудня 2022 року також вбачається, що суд не застосовував положення частини третьої статті 533 Кодексу та Декрету, щодо неконституційності яких звернувся автор клопотання. Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог частини першої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Крім того, аналіз конституційної скарги дає підстави для висновку, що Молчанова Л.І., стверджуючи про невідповідність Конституції України частини другої статті 192, частини другої статті 524, частини другої статті 533 Кодексу, не обґрунтувала їх неконституційність, а висловила незгоду із судовими рішеннями, ухваленими у її справі.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог частини першої, пункту 6 частини другої статті 55, пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

4. Автор клопотання у конституційній скарзі просить перевірити на відповідність Конституції України постанови Верховного Суду, а також ставить запитання, у яких фактично просить Конституційний Суд України надати йому юридичну консультацію.

До повноважень Конституційного Суду України належить вирішення питань, передбачених Конституцією України.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що правозастосовна діяльність полягає в індивідуалізації правових норм щодо конкретних суб'єктів і конкретних випадків, тобто в установленні фактичних обставин справи і підборі юридичних норм, які відповідають цим обставинам; пошук та аналіз таких норм з метою їх застосування до конкретного випадку є складовими правозастосування і не належать до повноважень Конституційного Суду України [ухвали Конституційного Суду України від 31 березня 2010 року № 15-у/2010, від 3 липня 2014 року № 73-у/2014, від 24 лютого 2016 року № 14-у/2016, Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 20 листопада 2019 року № 70-у(II)/2019].

Отже, вирішення питань правозастосування, надання консультацій суб'єкту права на конституційну скаргу не належить до повноважень Конституційного Суду України, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Молчанової Любові Іванівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 192, частини другої статті 524, частин другої, третьої статті 533 Цивільного кодексу України, Декрету Кабінету Міністрів України „Про систему валютного регулювання і валютного контролю“ від 19 лютого 1993 року № 15–93 зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги; постанов Верховного Суду на підставі пункту 2 статті 62 цього закону – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційній скарзі.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**